

MIKOLA SÁNDOR ORSZÁGOS
KÖZÉPISKOLAI
TEHETSÉGTKUTATÓ FIZIKAVERSENY

Gyöngyös, 2013. május 5-7.
9. évfolyam

Berze Nagy János Gimnázium
Írásbeli feladatok gimnázium 9. évfolyam

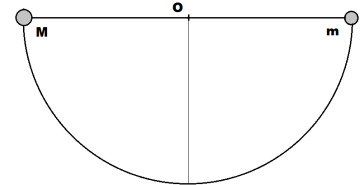
MINDEN FELADAT MEGOLDÁSÁT KÜLÖN LAPRA ÍRD!

G1. Két egyenlő, l hosszúságú fonálra rögzített M és m tömegű kisméretű, golyó alakú testet vízszintesig kitérítünk, majd egyszerre elengedünk. A testek ezután centrálisan ütköznek.

a) Milyen M/m tömegarány esetén fog az m tömegű test eljutni a fonál által lehetővé tett legnagyobb magassáig?

b) Milyen magasra jut el ebben az esetben a M tömegű test?

Az ütközést tekintjük tökéletesen rugalmasnak!

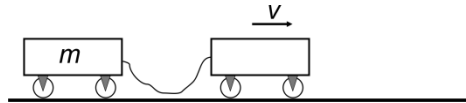

(Kiss Miklós)

G2. Két, könnyen gördülő kiskocsit vékony, kezdetben lazán lelógó gumiszál köt össze. Az ábrán a jobb oldali kocsit állandó, $v = 1,2$ m/s sebességgel húzzuk. A bal oldali, $m = 2$ kg tömegű kocsi a szál megfeszülése után megindul.

a) Mekkora munkát végzünk összesen addig, amíg a bal oldali kocsi utoléri a jobb oldalit?

b) Mekkora volt a gumiszál maximális hossza ezalatt, ha nyújtatlan állapotban $l_0 = 96$ cm volt és direkciós ereje $D = 18$ N/m?

(Holics László)

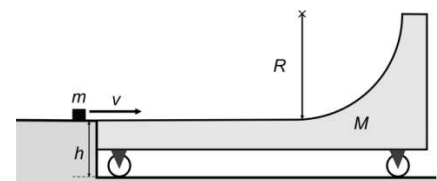
G3. Vaslemezéből készült kiskocsihoz egy kisméretű erős mágnes tapad. Együttes tömegük $M = 0,5$ kg. Három kísérletet végeztünk. Először a rakodófelületen, második esetben a rakodófelülethez alulról tapadva, harmadszor a kocsi függőleges oldalfalán helyeztük el a mágneset. Mindhárom esetben centrálisan ütköztettük egy $D = 50$ N/m rugóállandójú (direkciós erejű), végén rögzített, elhanyagolható tömegű rugóval. Kellő sebességgel indítva a kocsit az első esetben a rugó $\Delta l_1 = 16$ cm-es összenyomódásnál csúszott meg a mágnes, a második esetben ez az érték $\Delta l_2 = 8$ cm volt. Mekkora volt a rugó összenyomódása a harmadik esetben?

(Suhajda János)

G4. Kezdetben nyugvó $M = 3$ kg tömegű, könnyen gördülő kiskocsira érintőlegesen csatlakozó $R = 0,5$ m sugarú, negyedkörív keresztmetszetű lejtőt rögzítettünk az ábra szerint. A kocsi talajtól mért $h = 0,45$ m magasan levő platójára $v = 15$ m/s sebességgel egy $m = 2$ kg tömegű kisméretű test csúszik.

Milyen távol lesz egymástól a kocsi és a kis test, amikor az éppen a talajra esik?

(Számoljunk $g = 10$ m/s²-tel!)

(Holics László)

**MIKOLA SÁNDOR ORSZÁGOS
KÖZÉPISKOLAI
TEHETSÉGGUTATÓ FIZIKAVERSENY**

Gyöngyös, 2013. május 5-7.
9. évfolyam

Berze Nagy János Gimnázium
Írásbeli feladatok szakközépiskola 9. évfolyam

MINDEN FELADAT MEGOLDÁSÁT KÜLÖN LAPRA ÍRD!

Sz1. Egy tömör golyó $h = 1,8$ m magasról szabadon esik vízszintes talajra, ahol minden felpattanás alkalmával a leérkezéskor meglévő mozgási energiájának $k = 20$ %-át elveszti.

- Milyen magasra jut a golyó az ötödik ütközés után?
- Mekkora sebességgel érik a talajhoz a hatodik ütközés előtt?

(Holics László)

Sz2. Egy tömegpont mozgása két szakaszra bontható. Az első szakaszhoz tartozó átlagsebessége v_1 , a másodikhoz v_2 . A teljes útra vonatkozó átlagos sebesség v_1 és v_2 mértani közepe, $\bar{v} = \sqrt{v_1 \cdot v_2}$.

Adjuk meg a két egyenletes mozgáshoz tartozó utak arányát!

(Simon Péter)

Sz3. Egy $m = 2,7$ kg tömegű, $a = 1$ dm oldalélű kocka a vízszintes asztallapon fekszik.

a) Legalább mekkora erő szükséges ahhoz, hogy a kockát az egyik éle körül meg tudjuk billenteni? A tapadási súrlódás elegendő nagy ahhoz, hogy a kocka az átbillentés közben ne csússzon meg.

- Legalább mekkora a tapadási súrlódási együttható?

(Simon Péter)

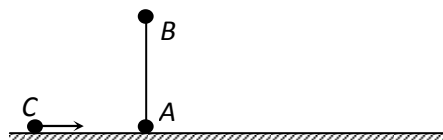
Sz4 Vékony, $l = 40$ cm hosszú, elhanyagolható tömegű pálca végeihez 1 N súlyú, kisméretű A és B testet erősítünk. Az így kapott, súlyzó alakú rendszert vízszintes talajra téve az ábra szerinti függőleges helyzetbe hozzuk. Egy harmadik, ugyanolyan C testet a talajon indítva nekilökünk az A testnek. Az ütközéskor a súlyzórendszer egyensúlyban és nyugalomban van. Az ütközés pillanatszerű és teljesen rugalmas, a súrlódás szerepe elhanyagolható, $g = 10$ m/s².

a) Mekkora sebességgel indítsuk a C testet, ha azt akarjuk, hogy a súlyzó alakú rendszer felemelkedjen a talajról?

- Mekkora a C test kezdősebessége, ha a pálca végein lévő testek egyszerre érnek talajt?

Ez utóbbi esetben:

- Mekkora a pálcában ébredő erő a repülés közben?
- Milyen messze lesz egymástól a talajra érkezés pillanatában a B és a C test?
- Mekkora sebességgel csapódik a talajnak az A és a B test?

(Szkladányi András)